

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
 miejscowych i samiejscowych Rb. 6.—
 Rocznie " 3.—
 Półrocznie " 1.50
 Kwartalnie " 50
 Miesięcznie " 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 8-ej wieczorem.
Rękopisów redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone i góry ceną, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i R. Metz i S-ka Krad. Prsed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i R. Metz i S-ka. Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Somońcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-iej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadstawane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Szwajcercie i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Wacław Badurski** (Szołnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentacja „Gonia Częstochowskiego” na Zawiercie objęta księgarnia pani **Z. Nubińskiej** Tamże ogłoszenia do „Gonia Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gonia Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kolański**.

Na pensyi 7-iej klasowej i na kursach handlowych Z. GARZTECKIEJ w Częstochowie.
 Zapisy uczennic trwają codziennie od 12-ej do 3-iej, a egzamina rozpoczną się 1 Września.

W 4-o klasowym prywatnym żeńskim zakładzie naukowym MARJI HANTOWERÓWNY w Częstochowie, ul. Teatralna 16.
 Zapisy do wszystkich klas rozpoczną się 15 Sierpnia, lekcje 1 Września.

Prosimy o uregulowanie należności za prenumeratę i ogłoszenia.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.
 Oddział I. **Ochronka dla dzieci w Paryżu; Wyciągi regaty w 1908 roku.** Oddział II. **Quo-Vadis; Nie-szczęśliwe zapomnienie.** Oddział III. **Złodziej z mysy; Toto się nudzi; Pod wpływem muzyki.**
 Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach. — Ceny miejsc: 1-je miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łóży po 50 kop. (Galerja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płać połowę).
 Dyrektor **B. Zarzecki**.

Lekarz-Dentysta M. GREJNIEC
 Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywo-rośniętych zębów.
 Aleja № 10, dom p. Rajchertowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Prasa zagraniczna o wypadkach w Turcji.

Konstytucję turecką omawia w tej chwili prasa całego świata. Wyjmujemy tu głosy ciekawsze.
 „Die Zeit.” pisze: „Dzień nadania Turcji konstytucji jest dniem historycznym, nie tylko dla państwa ottomańskiego, lecz i dla całej Europy.
 Podobnie, jak i inne kraje. Turcja otrzymała konstytucję, dzięki rewolucji. Powodzenie tej rewolucji stanowi najlepszy dowód, jak dobrze była ona przygotowana. Rewolucja ludowa mogłaby z łatwością zostać stłumioną; na czele rewolucji tureckiej stanęła wszakże armja, ta właśnie armja, która powinna była być narzędziem przytłumienia ruchów rewolucyjnych. Stłumie rewolucję wojskowa jest zadaniem mocno skomplikowanym, jakkolwiek sultan naprosto usiłował puścić na insurgentów wojska małoazjatyckie.
 Armja i naród uważają się obecnie za związanych węzłami braterstwa, gdyż najbardziej charakterystyczną stroną ruchu tego był wysoki patriotyzm. Młodoturcy są nacjonalistami, a energiczne protesty ich przeciwko obecnej interwencji zapewniły im największą popularność i stały się najlepszym środkiem przeciwdziałania tej interwencji, gdyż o nadaniu konstytucji niepodobna było nawet myśleć. Kwestja reform w Macedonii przeniesioną zatem obecnie zostaje na nowy grunt. Wszystkie plany zagranicy co do reform wraz z przeprowadzeniem konstytucji stają się niemożliwymi i zbytecznymi, ponieważ państwo, w którym naród bierze udział w rządach, ustawa się przed wszelką obcą interwencją, a jeżeli konstytucja będzie istotnie wprowadzona w czyn, to położy ona koniec wszelkiej wogóle interwencji dyplomatycznej.

„Neue F. Presse” pisze: „Abdul-Hamid, padyszach tak dalece zazdrośny o władzę, że znaczenie wielkiego wezyra sprawadził do zera i pustej formalności, jest monarchą konstytucyjnym. Dawniej polityka turecka ześrodkowywała się w pałacu i Wysokiej Porcie. Sultan, Abdul-Hamid, stał się swoim własnym ministrem i zabrał Porcie jej dawne znaczenie. I tenże nikomu nie dowierzający, najpracowitszy i najsprytniejszy z sultanów, zdecydował się zdanie swe uczynić zależnym od większości parlamentarnej. Nieufność i sceptycyzm byłyby zupełne na miejscu, gdyby sultan w rzeczywistości nie był uczynił tego jedynie, co uczynił był zmuszony.

Omawiając historję konstytucji tureckiej, „N. Fr. Pr.” zaznacza, że właśnie Seid-pasza, który ją przywrócił, był głównym winowajcą śmierci Midchata-paszy, oraz zniesienia konstytucji w r. 1877. I jeśli ten grabarz konstytucji powołał ją z powrotem do życia, to dowodzi, że innego wyjścia nie było. Zmarły Midchat zamartwychwał w swem dziele i zwyciężył zarówno sultana, jak i wroga swego, Seida.

„Times” pisze, że konstytucja została zaprojektowaną przez sultana nie bon a fide. Konstytucji, będącej produktem rewolucji, nie można uważać za pewną. Wątpliwem jest, zali młodoturcy mogą liczyć na pomoc armji w przeprowadzaniu reform, o ile żądania armji będą zadowolone.

„Le Temps” mówi:
 „Twierdzą, że sultan, zwoławszy nawet parlament uczyni to jedynie w tym celu, by go natychmiast rozwiązać. Mogłoby to wszakże tylko odwiec zawiłkaniu, insurgencki bowiem nie myślał poprzestawać na słowach. Po całym szeregu innych państw autokratycznych przyszła kolej na Turcję, która uległa pod wstrząśnięciem ruchu wolnościowego. Czy stanie się to dla turków sygnałem przebudzenia? Za wcześnie jest kwestję tę rozstrzygać. Nigdy jeszcze wszakże problemat bardziej palący nie stanął przed starym Wschodem.”

„Koelnische Zeitung”, zauważwszy, że przywrócenie konstytucji jest aktem, wymuszonym na sultanie przez okoliczności, wypowiada nadzieję, że armja obecnie się uspokoi, a w kraju zapanie cisza i porządek.
 „Vossische Ztg.” pisze:

„Konstytucja jest jedynie formułą, której potrzeba treści. O znaczeniu jej dla państwa tureckiego wnieść będzie można wówczas dopiero, gdy treść stanie się znana. W danej chwili edykt sultana spowodowany jest jedynie strachem przed powstańcami. Zaznaczyć należy, że w niewielu tylko państwach przeskok od samowładztwa do konstytucji odbył się tak gładko, przy tak nieznacznym rozlewie krwi. Za objaw sprzyjający uważać należy i to, że powstańcy bacznie strzegą porządku, świadczą to o wysokiej ich moralności i rozwoju kulturalnym. Rewolucji dokonali oni po gentlemanśku.

„Europa winna liczyć się obecnie nie z sultaniem ale z narodem tureckim.”

Opieka rządu francuskiego nad dziećmi.

Jedną z najżywniejszych spraw we Francji jest zwiększająca się w przerażający sposób śmiertelność z równoczesnym zmniejszeniem się naturalnego przyrostu ludności. Zarówno rząd jak i społeczeństwo zwróciły baczną uwagę na stan ten, który—według cyfr sądczą—sagraża Francji wyludnieniem w nie tak bardzo odległej przyszłości. Wystarczy za-znaczyć fakt że w roku 1907 cyfra śmiertelności we Francji przewyższyła cyfrę urodzin o 19.920.

Przed kilku już laty utworzono przy ministerjum spraw wewnętrznych nadzwyczajną komisję parlamentarną, której celem jest opracowanie środków zapobiegawczych. Komisja, zabierając się energicznie do dzieła, przedłożyła środki, zmierzające ku temu, aby: 1) matki, dla których dzieci są ciężarem, nie rzuciły ich na los szczęścia, lub nie pozabawiały życia, i 2) aby żony nie unikały spełnienia przyrodzonego swego obowiązku—macierzyństwa.

Srodki te, mimo niedawne swoje istnienie w praktyce, osiągnęły już pewne dodatnie rezultaty. Przed dwoma laty urządzono przy rue Dentert Rocheran przytułek, do którego przyjmuje się bezpłatnie nie tylko niemowlęta, ale i dzieci starsze bez wszelkiej formalności, bez metryki, oraz z zachowaniem najściślej-szej tajemnicy. Podobne przytulki urządzono

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

RUBEROID — najlepszy, najtańszy materiał do krycia dachów, nie wymaga konserwacji i malowania. Roberoid jest nie oceniony jako materiał izolacyjny przeciw wilgoci, do wyściełania podłóg wzamian drogiego Linoleum.
 Odpowiedzi i kosztorysy na krycie dachów udzielamy odwrotnie.

Wykonywa: pomniki, figury, porty, ciernie, roboty przy budowach kościołów, jako też i każdą robotę w zakresie szlachetstwa wra-
 dzące, od najwyuczajniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranic-
 nych prima materjałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztukarskie. Zakład podjeź-
 skę wykonywać roboty w malarstwie, rzeźbiarstwie, informacjami, szwanki Koszowy i as kate za białe darmo. Ceny przystępne.

Ogród „Halinów” Władysława Zawady, Szkolna № 20.
 Otwarty codziennie. Wejście bezpłatne. Sezonowa wystawa róż, drzewek owocowych.

Fabryka wód mineralnych „ZDRÓJ”
 aptekarza St. Wągrowskiego w Częstochowie, Aleja III № 62, tel. 31.

Podaje do ogólnej wiadomości, że tam tylko jest woda z fabryki „Zdrój” gdzie są umieszczone sztydiki. Syfony i flaszki bez etykiet nie pochodzą z fabryki „Zdrój.” Proszę o zwracanie na powyższe uwagi. Poleca się Lemoniady owocowe na sposób Lanina przyrządzane po 12 kop. z flaszki oraz wody stołowe: **Narzan i Giesshübler.** Wszystkie wody mineralne ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie destylowanej.
Żądać wszędzie wyrobów fabryki „Zdrój” i zwracać uwagę na firmę.
Na żądanie dostarcza się wody i Lemoniady na zebrania i zabawy.

858—15—9

Rozkład jazdy pociągów
 na kolei W. Wiedeńskiej.

W stronę Sosnowca i Granicy.						W stronę Warszawy.					
№	Pociągi	Przychodzi	Postój	Odechodzi	Czas	№	Pociągi	Przychodzi	Postój	Odechodzi	Czas
19	Osobowy	6.39	12	6.51	rano	18	Osobowy	6.34	8	6.42	wieczorem
9	Pocztowy	11.37	10	11.47	przed połud.	2	Kurjerski	2.44	8	2.52	w nocy
15	Osobowy	2.37	8	2.45	po połud.	38	Osobowy	9.13	12	9.25	wieczorem
17	„	5.41	12	5.53	„	20	„	1.52	10	2.02	w nocy
5	Pośpieszny	7.20	6	7.26	wieczorem	56	Mieszany	12.09	15	12.24	„
87	Osobowy	9.00	10	9.10	„	40	Osobowy	—	—	5.25	nad ranem
39	„	12.00	—	—	w nocy	6	Pośpieszny	9.42	8	9.50	rano
55	Mieszany	9.04	18	9.22	rano	16	Osobowy	11.18	12	11.30	przed połud.
1	Kurjerski	4.16	8	4.24	nad ranem	10	Pocztowy	8.36	10	3.46	po połud.
69	IV klasa do Sosnowca	—	—	4.00	po połud.	70	IV kl. z Sosnowca	8.45	—	—	rano.

na kolei Herbskiej.

Z Częstochowy do Herbów, odchodzi: o 7.30 r., 9.30, rano, 12.30, 3.30, 6.30 po połud. oraz w święta o 2.30 po popoł. w razie potrzeby.
 Z Herbów do Częstochowy, odchodzi: o 7.56 r., 10.06 r., 1.06, 5.06 po połud., 8.24 wieczorem, oraz w święta o 6.18 wieczorem. §
 Z Częstochowy do Hantke, odchodzi: o 7.30 r., 2.00, 5.32 po południu, oraz w święta o 11. 30 przed połud.
 Z Hantke do Częstochowy, odchodzi: o 8.12 r., 12.05 w połud., 4.05 popołud. i 6.05 wieczór oraz w święta o 2.30 po połud.
 Z Częstochowy do Blachowni, odchodzi o 7.30 rano, 6.30 wiecz. — Z Blachowni do Częstochowy, odchodzi o 7.54 rano, 7.17 po połud.
Uwaga. W dniе święteczne pociągi po południu do Blachowni i z powrotem nie są uruchomiane.

największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika
do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.

Dla patników

Firma egzystuje od 1787 r.
 Dostawy Dworu Jego Cesarskiej Mości
 Towarzystwo Handlu Herbatą
Bazyli Perłow i S-wie, Moskwa
 mają zaszczyt zawiadomić Sz. Kliencie, że powierzyli wyłączną sprzedaż swej herbaty na Łódź, gub. Piotrkowską i Kaliską firmie
N. Cukierman, Łódź
 970 Południowa 29 2-2
 do której zwracać się należy w wszelkich zamówieniach.

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR”
 w Częstochowie, III-oia Aleja № 60.
 Tanie sprzeda nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, II ej i III ej Alejach, Szkolnej, św. Rocha, św. Barbary, w Rakowie, Sosnowcu, Zawierciu, Radomsku, willa w Kamińsku; różne młyny wodne etc. Tamże lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy wszelkich majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyi i zagranicą.

Skład sukna i kortów
D. ZYSSEK
 Częstochowa, Aleja I № 2 wejście z nowego rynku w podwórzu.
 Poleca na sezon letni
 wszelkie materiały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie i francuskie.
 Ceny bardzo przystępne. Polecając się taskawych względem Sz. Publiczności
 299—1—1
D. Zysser.

„Arystokratyna”
 Odznaczona na zeszlatorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla i antyseptycznie i ożdzwiająco, już po krótkim użyciu—staje się piękniejszą, biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
 Pięgi, zmarszczki, wagi, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.
 Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w Warszawie
APTECZNYM
Wacława ORZEŁ
 1485 w Częstochowie, III Aleja № 48.

Dom z placem do sprzedania Nadrzeczna № 12, Wiadomość u właściciela Ul. Krótkiej № 5 P. Markowski.
Na wypłatę, blisko stacji kolejowej 10-acie morgowe działki ziemi żyznej, dobrej po 115 i 220 rubli za morgę. Wiadomość w Biurze „Renometr” Aleja III 60-ty.
Zaraz do wynajęcia tania mieszkanie z 2 pokojami z kuchnią i drwalką, może być szejnia, obora, wozownia, szopa, góra na parę. Wiadomość Nowa 46. 896—12—8
Motocykl francuski „Griffon” mało używany dwóchylindrowy do sprzedania Teatralna 38 m. 4. 962—4—3

Rowery
 z oryginalnych części francuskich najtaniej.
T. KURASIEWICZ
 Częstochowa.
 5000 i 14000 rubli potrzeba zaraz. I-szy numer hipoteki miejscowej. Biuro „Renometr”. 935—0—4

Jedyna Chrześcijańska Pracownia zegarmistrzowska
Franciszka GÓRSKIEGO
 długolet. współpracownika pierwszych rzednych firm w Warszawie i zagranicą.
 III Aleja № 50 (vis a vis powiatu).
 Poleca laskawym względem Sz. Publiczności fachową reperację zegarów; kieszonkowych, stołowych i tryków.
 Sumienna praca i gwarancja.
E. Bieniaszewski
 oprawa obrazów, sklep w Alei III № 10 vis a vis powiatu. Przyjmuje do opierania obrazy portrety i fotografie. Posiada w składzie duży wybór listew, z pierwszych firm warszawskich w najnowszym sonach. Roboty wykonywa solidnie i gwarownie. Ceny umiarkowane. 305—150

Częstochowska fabryka Kleju i Żelatyny
 sprzedaje odpadki używany zagranicą. Nawóz sztuczny Złóżkami zwraca uprasza do kantoru fabrycznego przy Al. nym Towarzystwie Markusfeld i S-ki 941

St. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win DELIKATESÓW
 i towarów kolonialnych
 egz. od 1878 r.
 TELEFON 240

Wszecławiatowy znany z dobroci
Koniak J^{as} Prunier & Co
 oraz WINO SZAMPAŃSKIE
Duc de Montebello
 Carte Blanche, „Sec” i „Extra Dry.”

IMPORT WIN Węgierskich i Francuskich.